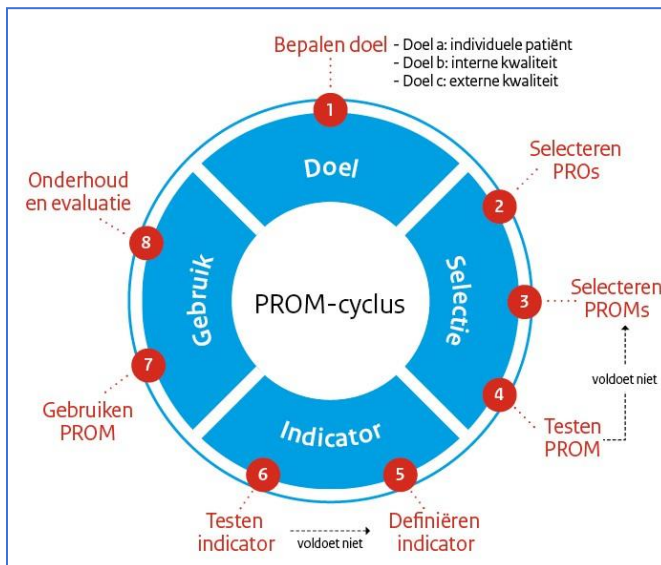

Herziening MDS indicatoren op basis van de herziene richtlijn COPD

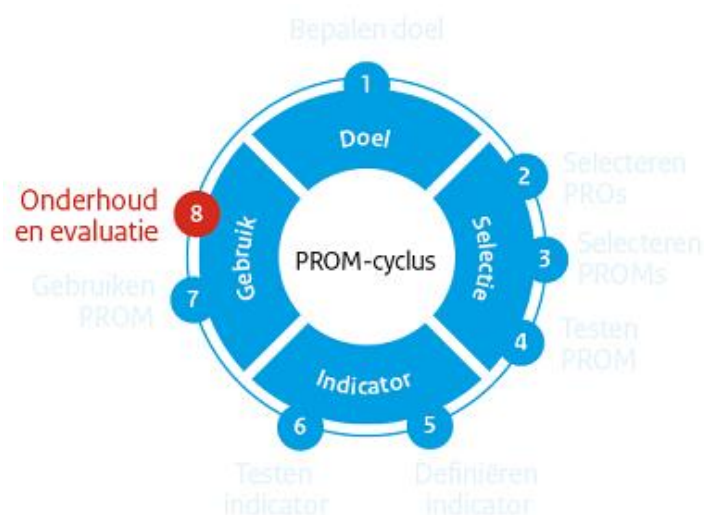
Achtergrond

Om ervoor te zorgen dat de huidige MDS meetprotocollen goed aansluiten bij de laatste ontwikkelingen in het veld doen we een suggestie voor kleine aanpassingen in het meetprotocol en bijbehorende indicatoren. Tevens proberen we aan te sluiten bij de nieuwe KNGF richtlijnen. Dit sluit aan bij de gebruikte PROM cyclus voor dit project, waarin stap 8 onderhoud en evaluatie van de MDS en indicatoren mogelijk maakt.

Stappenplan van de PROM cyclus

Huidige fase

Doel

Het doel van de doorontwikkeling:

1. In lijn brengen met herziene richtlijnen lage rugpijn en COPD

2. Meetprotocol herzien
3. Indicatoren herzien

Huidig meetprotocol

Domein	Minimale dataset fysiotherapie COPD	Meetprotocol		
		Intake	Elke 3 mnd	Afsluiting
	A: Kernmeetinstrumenten			
Fysieke capaciteit	6-Minute Walk Test (6 MWT)	X	X	X
Kwaliteit van leven	Clinical COPD Questionnaire (CCQ)	X	X	X
Patiëntervaringen	Global perceived Effect (GPE)		X	X
Achtergrondvariabelen	Behandeldoelen, achtergrondgegevens en comorbiditeiten	1 x per jaar		
Structuur	Inrichtingseisen voor behandelingen van patiënten met COPD	1 x per jaar		
	B: Alleen bij relevantie voor bepaalde behandeldoelen			
Spijkracht	Quadricepskracht (met Microfet)	X	X	X
Kortademigheid	Medical Research Council Dyspnea (MRC)	X	X	X
	C: Meetinstrumenten die in pilotvorm getest worden			
Fysieke activiteit	Metten van fysieke activiteiten met een stappenteller			
Overall	Ziektelastmeter COPD			

Huidige Kernindicatoren

Kernindicatoren 1.0	
1	Percentage patiënten met COPD waarbij het uithoudingsvermogen aan het begin en bij de laatste behandeling of afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de 6MWT (procesindicator)
2	Gemiddelde absolute verschilscore en als verschilscore in percentage van voorspeld op uithoudingsvermogen van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met de 6MWT) (uitkomstindicator)
3	Percentage patiënten met COPD waarbij de quadriceps spierkracht aan het begin en bij de laatste behandeling of bij afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met een HHD van Microfet (procesindicator)
4	Gemiddelde absolute verschilscore en als verschilscore in percentage van voorspeld op de quadriceps spierkracht van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met een HHD van Microfet) (uitkomstindicator)
5	Percentage patiënten met COPD waarbij de kwaliteit van leven aan het begin en bij de laatste behandeling of afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de CCQ (procesindicator)
6	Gemiddelde absolute verschilscore op de kwaliteit van leven van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met de CCQ) (uitkomstindicator)
7	Percentage patiënten met COPD waar bij aanvang van behandeling een 6MWT, CCQ & activiteitenmeter is afgenomen (om het profiel vast te stellen) (procesindicator)

*Gemiddelde minimum en maximum score van deelnemende praktijken.

** Dit percentage ligt erg laag omdat de activiteitenmeter slechts bij een beperkt aantal praktijken is afgenomen in een aparte pilot.

Suggesties voor herziening meetprotocol **met in rood de voorgestelde aanpassingen op basis van het eindrapport van het MDS traject en de herziene richtlijn**

Domein	Minimale dataset fysiotherapie COPD	Meetprotocol		
		Intake	Elke 3 mnd	Afsluiting
	A: Kernmeetinstrumenten			
Fysieke capaciteit	6-Minute Walk Test (6 MWT)	X	X	X
Kwaliteit van leven	Clinical COPD Questionnaire (CCQ) of COPD Assessment Test (CAT) ←	X	X	X
Patiëntervaringen	Global Perceived Effect (GPE) – Dutch Version ←		○	X
Achtergrondvariabelen	Behandeldoelen, achtergrondgegevens en comorbiditeiten	1 x per jaar		
	B: Alleen bij relevantie voor bepaalde behandeldoelen			
Spierkracht	Quadricepskracht (met Microfet) of One-repetition maximum test (1RM) ←	X	X	X
Kortademigheid	Medical Research Council Dyspnea (MRC)	X	○	○
Fysieke activiteit	Metten van fysieke activiteiten met een stappenteller ←	X	X	X
	C: Profielindeling			
Profielen	Profielen conform KNGF richtlijn COPD ←			

← : nieuw toegevoegd/gewijzigd

○ : meetmoment verwijderd

Suggesties voor kernindicatoren 2.0 met in rood de aanpassingen op basis van de herziene richtlijn

Kernindicatoren 2.0	
1	Percentage patiënten met COPD waarbij het uithoudingsvermogen aan het begin en bij de laatste behandeling of afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de 6MWT (procesindicator)
2	Gemiddelde absolute verschilscore en als verschilscore in percentage van voorspeld op uithoudingsvermogen van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met de 6MWT) (uitkomstindicator)
3	Percentage patiënten met COPD waarbij de quadriceps spierkracht aan het begin en bij de laatste behandeling of bij afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met een HHD van Microfet of one-repetition maximum test (1RM) (procesindicator)
4	Gemiddelde absolute verschilscore en als verschilscore in percentage van voorspeld op de quadriceps spierkracht van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met een HHD van Microfet of one-repetition maximum test (1RM)) (uitkomstindicator)
5	Percentage patiënten met COPD waarbij de kwaliteit van leven aan het begin en bij de laatste behandeling of afsluiting van de behandelingsperiode is (gemeten met de CCQ of CAT) (procesindicator)
6	Gemiddelde absolute verschilscore op de kwaliteit van leven van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met de CCQ of CAT) (uitkomstindicator)
7	Percentage patiënten met COPD waar bij aanvang van behandeling een 6MWT, CCQ of CAT & activiteitenmeter is afgenomen (om het profiel vast te stellen) (procesindicator)

Fysieke capaciteit – uithoudingsvermogen met 6MWT

1.	Percentage patiënten met COPD waarbij de uithoudingsvermogen aan het begin en bij de laatste behandeling of afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de 6MWT.
----	---

Rationale	Verbeteren van fysieke capaciteit kan een belangrijke doelstelling zijn in de fysiotherapeutische behandeling van patiënten met COPD. Het periodiek meten van het uithoudingsvermogen met de 6 minuten wandeltest (6MWT) is een belangrijke voorwaarde om de behandeling in te stellen en te monitoren.
Teller	Het aantal patiënten waarbij het uithoudingsvermogen aan het begin en bij de laatste behandeling of bij afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de 6MWT
Noemer	Totaal aantal patiënten in de fysiotherapiepraktijk met COPD
Inclusie	Patiënten met COPD > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut Lopende of afgesloten behandelingsperiode Patiëntprofiel 3, 4,5 en 6 (conform KNGF-richtlijn COPD)
Case-mix	n.v.t.
Norm	Geen norm vastgesteld. De indicator wordt als monitor ingezet.
Overwegingen	
Type indicator	Procesindicator

2.	Gemiddelde absolute verschilscore en als verschilscore in percentage van voorspeld op uithoudingsvermogen van patiënten met COPD , gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met de 6MWT)
Rationale	Verbeteren van fysieke capaciteit is een belangrijke doelstelling in de fysiotherapeutische behandeling van patiënten met COPD en een verminderde inspanningscapaciteit. De verandering in het uithoudingsvermogen, gemeten met de 6 minuten wandeltest (6MWT) is belangrijk om de behandeling te evalueren.
Specificatie	Beginmeting en laatste meting 6MWT Aantal patiënten (N) Gemiddelde absolute verschilscore en als percentage van voorspeld van de fysiotherapiepraktijk met 95% Betrouwbaarheidsinterval
Inclusie	Patiënten met COPD > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut Lopende of afgesloten behandelingsperiode Patiëntprofiel 4,5 en 6 (conform KNGF-richtlijn COPD)
Case-mix	Scores gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, beginscore op 6MWT Stratificatie per patiëntprofiel
Norm	n.v.t.
Overwegingen	Percentage van voorspeld kan berekend worden op basis van normwaarden (Afstand = $218 + (5,14 \times \text{lengte [cm]} - 5,32 \times \text{leeftijd}) - (1,80 \times \text{gewicht}) + 51,31 \times \text{geslacht}$ [1 = man, 0 = vrouw] Ref: Troosters T et al Six minute walking distance in healthy elderly subjects. 1999
Type indicator	Uitkomstindicator

Fysieke capaciteit – Spierkracht

3.	Percentage patiënten met COPD waarbij de quadriceps spierkracht aan het begin en bij de laatste behandeling of bij afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met een HHD van Microfet of one-repetition maximum test (1RM)
Rationale	Verbeteren van fysieke capaciteit kan een belangrijke doelstelling zijn in de fysiotherapeutische behandeling van patiënten met COPD. Het periodiek meten van de quadriceps spierkracht met een handheld dynamometer (HHD) of one-repetition maximum test (1RM) is een belangrijke voorwaarde om de behandeling in te stellen en te monitoren indien spierkrachtverbetering/onderhoud een behandeldoel is.
Teller	Het aantal patiënten met COPD waarbij de quadriceps spierkracht aan het begin en als laatste- of aan het eind van de behandelingsperiode is gemeten met een HHD van Microfet of one-repetition maximum test (1RM)
Noemer	Totaal aantal patiënten met COPD in de fysiotherapiepraktijk
Inclusie	Patiënten met COPD > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut Lopende of afgesloten behandelingsperiode Patiëntprofiel 4,5 en 6 (conform KNGF-richtlijn COPD)
Case-mix	n.v.t.
Norm	Geen norm vastgesteld. De indicator wordt als monitor ingezet.
Overwegingen	Spierkracht meting alleen relevant is voor patiënten waarbij spierkrachtverbetering/onderhoud een behandeldoel is
Type indicator	Procesindicator

4.	Gemiddelde verschilscore en als percentage van voorspeld op de quadriceps spierkracht van patiënten met COPD, gemeten bij aanvang van de behandeling in vergelijking met de laatste meting of bij afsluiting van de fysiotherapeutische behandelingsperiode (gemeten met een HHD van Microfet of one-repetition maximum test (1RM))
Rationale	Verbeteren van fysieke capaciteit is een belangrijke doelstelling in de fysiotherapeutische behandeling van patiënten met COPD en een verminderde inspanningscapaciteit. De verandering in de quadriceps spierkracht, gemeten met een handheld dynamometer (HHD) of one-repetition maximum test (1RM) is belangrijk om de behandeling te evalueren indien spierkrachtverbetering/onderhoud een behandeldoel is..
Specificatie	Beginmeting en laatste- of eindmeting met een handheld dynamometer (HHD) van Microfet of one-repetition maximum test (1RM) Aantal patiënten (N) Gemiddelde verschilscore en als percentage van voorspeld van de fysiotherapiepraktijk met 95% Betrouwbaarheidsinterval
Inclusie	Patiënten met COPD minimaal > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut met een herhaalde meting op de HHD-quadriceps spierkracht of one-repetition maximum test (1RM) Lopende of afgesloten behandelingsperiode Patiëntprofiel 4,5 en 6 (conform KNGF-richtlijn COPD)
Case-mix	Scores gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, beginscore op HHD Stratificatie per patiëntprofiel
Norm	n.v.t.

Overwegingen	<p>Spierkracht meting alleen relevant is voor patiënten waarbij spierkrachtverbetering/onderhoud een behandeldoel is</p> <p>Percentage van voorspeld kan berekend worden op basis van normwaarden $(358.455 - (87.581 \times \text{geslacht}) + (0.297 \times \text{Ngewicht}) - 3.136 \times \text{leeftijd})$</p> <p>Ref: Andrews et al Normative Values for Isometric Muscle Force Measurements Obtained With Hand-held dynamometers 1996)</p>
Type indicator	Uitkomstindicator

Kwaliteit van leven

5.	Percentage patiënten met COPD waarbij de kwaliteit van leven aan het begin en bij de laatste behandeling of afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de CCQ of COPD Assessment Test (CAT)
Rationale	Het behoud van kwaliteit van leven is een belangrijke doelstelling in de fysiotherapeutische behandeling van patiënten met COPD. Voorkomen van achteruitgang is bij deze chronische ziekte een belangrijk uitgangspunt. De Clinical COPD Questionnaire (CCQ) of COPD Assessment Test (CAT) zijn vragenlijsten waarmee kwaliteit van leven gemeten kan worden.
Inclusie	<p>Patiënten met COPD > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut</p> <p>Lopende of afgesloten behandelingsperiode</p> <p>Patiëntprofiel 3,4,5 en 6 (conform concept KNGF-richtlijn COPD)</p>
Teller	Het aantal patiënten waarbij de kwaliteit van leven aan het begin en bij de laatste behandeling of bij afsluiting van de behandelingsperiode is gemeten met de CCQ of COPD Assessment Test (CAT)
Noemer	Totaal aantal patiënten met COPD in de fysiotherapiepraktijk
Case-mix	n.v.t.
Norm	Geen norm vastgesteld. De indicator wordt als monitor ingezet.
Overwegingen	Aanbevolen behandelduur in de COPD-richtlijn varieert per profiel van 26-56 weken
Type indicator	Procesindicator

6.	Gemiddelde verschilscore op kwaliteit van leven van patiënten met COPD (gemeten met de CCQ)
Rationale	Behoud van kwaliteit van leven is een belangrijk doel van de fysiotherapeutische behandeling van patiënten met COPD. Voorkomen van achteruitgang is bij deze chronische ziekte een belangrijk uitgangspunt. Clinical COPD Questionnaire (CCQ) of COPD Assessment Test (CAT) zijn vragenlijsten waarmee kwaliteit van leven gemeten kan worden..
Specificatie	<p>Er zijn vier vormen in het berekenen van de somscores:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Volledige somscore op de CCQ of COPD Assessment Test (CAT) - Subcategorie CCQ symptomen status (item 1+2+5+6) - Subcategorie CCQ functionele status (item 7+8+9+10) - Subcategorie CCQ mentale status (item 3+4) <p>Aantal patiënten (N)</p> <p>Gemiddelde verschilscore van de fysiotherapiepraktijk met 95% Betrouwbaarheidsinterval</p>
Inclusie	<p>Patiënten met COPD > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut</p> <p>Lopende of afgesloten behandelingsperiode</p> <p>Patiëntprofiel 3,4,5 en 6 (conform concept KNGF-richtlijn COPD)</p>

Case-mix	Scores gecorrigeerd voor leeftijd, geslacht, beginscore op CCQ
Norm	n.v.t.
Overwegingen	Voor interne kwaliteitsverbetering kan het zinvol zijn om de subcategorieën weer te geven.
Type indicator	Uitkomstindicator

Meerdere domeinen in één procesindicator

7.	Percentage patiënten met COPD waar bij aanvang van behandeling een 6MWT, CCQ of CAT & activiteitenmeter is afgenomen aan het begin van de behandelingsperiode is gemeten (om het profiel vast te stellen)
Rationale	Het meten van uithoudingsvermogen (met de 6MWT), kwaliteit van leven (met de CCQ of CAT) en fysieke activiteit (stappenteller) zijn nodig om patiënten te kunnen onderverdelen in profielen
Inclusie	Patiënten met COPD > 3 maanden in behandeling bij de fysiotherapeut Lopende of afgesloten behandelingsperiode van > 3 maanden Lopende of afgesloten behandelingsperiode Patiëntprofiel 3,4,5 en 6 (conform concept KNGF-richtlijn COPD)
Teller	Het aantal patiënten met een lopende of afgesloten behandelingsperiode en bij wie uithoudingsvermogen (met de 6MWT), kwaliteit van leven (met de CCQ of CAT) en fysieke activiteit (stappenteller) zijn gemeten bij aanvang van de behandeling
Noemer	Totaal aantal patiënten met COPD met een lopende of afgesloten behandelingsperiode
Norm	Geen norm vastgesteld. De indicator wordt als monitor ingezet.
Overwegingen	
Type indicator	Procesindicator